

А Ж Р И М

(даъводан тўлиқ воз кечишни қабул қилиш ва даъвони кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

2021 йил 06 январь

Жиззах шаҳри

4-1301-2003/4373-сонли иш

Жиззах туманлараро иқтисодий судининг судьяси У.С.Базаров раислигида, суд мажлиси котиби В.Ибрагимовнинг котиблигида, Жиззах шаҳар Адлия бўлимининг даъвогар “Ёнбоштут” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар “Жиззахдонмахсулотлари” АЖдан 59 930 000 сўм қарзни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси ва унга илова қилинган ҳужжатларни Жиззах шаҳар Адлия бўлими бошлиғи А.Шайжигитов, даъвогар вакили иштирокисиз, жавобгар вакили Н.Маматов (21.12.2020 йилдаги 1156-сонли ишончнома асосида) иштирокида, ўз биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

Жиззах шаҳар Адлия бўлими “Ёнбоштут” фермер хўжалиги (бундан буён матнда даъвогар деб юритилади) манфаатида судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, “Жиззахдонмахсулотлари” АЖдан (бундан буён матнда жавобгар деб юритилади) 59 930 000 сўм қарздорликни ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган Жиззах шаҳар Адлия бўлими бошлиғи А.Шайжигитов даъво талабларини қўллаб-қувватлаб, уни қаноатлантиришни сўради.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакили даъво талабларини тан олмасдан, даъво аризани кўрмасдан қолдиришни сўради.

Суд мажлисида даъвогар вакили иштирок этмади ҳамда даъво талаблари юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг (бундан буён матнда ИПК деб юритилади) 128-моддасига асосан агар суд иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси ўзига юборилган ажримнинг кўчирма нусхасини олганлиги ёки ушбу Кодексда назарда тутилган бошқа усулда хабардор қилинганлиги тўғрисида суд мажлиси бошланғунига қадар маълумотларга эга бўлса, ушбу иштирокчи тегишли тарзда хабардор қилинган деб ҳисобланади.

Мазкур ҳолатда суд ишни даъвогар вакиллари иштирокисиз кўришни лозим деб топади. Суд тарафлар вакилларининг тушунтиришларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

ИПКнинг 107-моддаси биринчи қисми, бешинчи бандига кўра, даъвогар низони судгача ҳал қилиш (талабнома юбориш) тартибига риоя этмаган бўлса, башарти бу шу тоифадаги низолар учун қонунда ёки тарафлар шартномасида назарда тутилган бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Тарафлар ўртасида 2020 йил 15 апрелда тузилган 14/13-сонли “Давлат эҳтиёжлари учун бошқоқли дон харид қилиш бўйича контракция шартномаси”нинг 5.1-бандида, мазкур шартнома бўйича келишмовчиликлар ва низоли масалалар келиб чиққан тақдирда, тарафлар уларни судгача ҳал этиш чораларини кўриши белгиланган.

Мазкур ҳолатда суд, Жиззах шаҳар Адлия бўлими томонидан даъво аризасини тақдим этишда ИПКнинг 107-моддаси биринчи қисми, 5-банди талабларига риоя этилмаган деб ҳисоблайди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2019 йил 24 майдаги “Биринчи инстанция суди томонидан иқтисодий процессуал қонун нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида”ги 13-сонли қарорининг 3-банди, иккинчи хатбошида, агар қонунда муайян тоифадаги низолар учун судгача ҳал қилиш (талабнома юбориш) тартиби белгиланган ёхуд бу тартиб шартномада назарда тутилган бўлса, фақат тарафлар ўзаро муносабатларини ихтиёрий равишда ҳал қилиш чораларини кўрганларидан кейингина судда иш қўзғатилиши мумкинлиги;

мазкур банднинг тўртинчи хатбошида эса, башарти шу тоифадаги низолар учун қонунда ёки шартномада низоли судгача ҳал қилиш (талабнома юбориш) тартиби назарда тутилган бўлса, прокурор, давлат органлари ва бошқа шахслар томонидан даъвогарлар манфаатида даъво аризалари судга тақдим этилишидан олдин ҳам ушбу тартибга риоя қилиниши кераклиги белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси “Давлат божи тўғрисида”ги қонунининг бешинчи моддаси, 2-бандида, иқтисодий судларда даъво аризаси кўрмасдан қолдирилганда давлат божи ундирилиши белгиланган.

ИПКнинг 109-моддасига асосан даъво аризасини кўрмасдан қолдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар бартараф этилганидан кейин даъвогар судга даъво аризаси билан умумий тартибда янгидан мурожаат қилишга ҳақли.

Юқоридагиларга кўра, суд даъво аризани кўрмасдан қолдиришни ҳамда ИПКнинг 118-моддасига кўра, суд харажатларини даъвогар ҳисобидан ундиришни лозим деб топади.

Баён этилганларга мувофиқ, Ўзбекистон Республикасининг “Давлат божи тўғрисида”ги Қонунининг 5-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 108, 109, 118, 195-199-моддаларини қўлаб, суд

А Ж Р И М Қ И Л Д И :

Жиззах шаҳар Адлия бўлимининг “Ёнбоштут” фермер хўжалиги манфаатида киритган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

“Ёнбоштут” фермер хўжалиги ҳисобидан республика бюджетига 1 198 600 сўм давлат божи ундирилсин.

Даъвогар томонидан олдиндан тўлаб чиқилган 17 840 сўм почта харажати ўз зиммасида қолдирилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Ижро варақаси берилсин.

Даъвони кўрмасдан қолдириш учун асос бўлган ҳолатлар бартараф этилгач, даъвогар иқтисодий судга умумий тартибда яна мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Мазкур ажрим устидан апелляция тартибида шикоят қилиш (протест келтириш) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

У.С.Базаров

Ҳужжат имзоланган: Базаров Улуғбек Саттарович, 06.01.2021

